

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 34430
Nom: Tècniques de mostratge i inferència estadística
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1310 - Grau Sociologia	Facultat de Ciències Socials	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1310 - Grau Sociologia	Técnicas de muestreo e inferencia estadística	OPTATIVA

COORDINACIÓ

AYBAR ARIAS CRISTINA

RESUM

L'assignatura Tècniques de mostratge i inferència estadística permetrà a l'estudiantat endinsar-se en el fabulós món de la recerca per enquesta, una de les eines més utilitzades en la recerca social, aprofundir en les característiques tècniques que ha de complir tota recerca per a poder proporcionar resultats representatius i conèixer els problemes que poden aparèixer durant el treball de camp i els biaixos als quals poden estar sotmeses les nostres inferències.

- L'assignatura Tècniques de mostratge i inferència estadística és una matèria optativa que s'ofereix dins del mòdul Sociologia i Ciències Socials Aplicades.

- Cursant aquesta assignatura l'estudiant aprendrà a distingir entre una recerca exhaustiva i una per mostreig, coneixerà els principals tipus de dissenys mostrals disponibles (aleatori simple, estratificat, per conglomerats, bietàpics), aprendrà a interpretar informació d'enquestes (com les del CIS), a conèixer les limitacions de l'aproximació, i s'endinsarà en mètodes d'estimació basats en informació auxiliar. Els continguts de la matèria formen part del core formatiu de qualsevol sociòleg i són imprescindibles per a exercir la professió dins dels estudis d'opinió i/o de mercat.

p>

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No es requereixen requisits previs per cursar l'assignatura. Tot i això, per superar amb èxit la matèria és convenient tenir uns coneixements previs de *Socioestadística*, una certa familiaritat en la cerca de dades a la xarxa, almenys al nivell bàsic facilitat a l'assignatura *Incorporació al grau i introducció als mètodes i tècniques d'investigació social*, i, sobretot, tenir il·lusió per aprendre. La matèria és eminentment aplicada, i per tant, l'ASSISTÈNCIA A CLASSE és imprescindible.

Per al seguiment de l'assignatura, caldria tenir instal·lat el programa Excel als ordinadors personals, ja que és amb aquest amb què es treballarà fonamentalment a l'aula.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1310 - Grau Sociologia

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. **Investigacions exhaustives i investigacions per mostreig.**
2. **Components d'un informe descriptiu.**
3. **Inferència estadística i fiabilitat dels resultats.**
4. **L'enquesta i els seus possibles errors.**
5. **Disseny de la mostra.**
6. **Disseny aleatori simple.**
7. **Remostreig o *Bootstrap*.**
8. **Mostreig sistemàtic, estratificat, per conglomerats i polietàpics.**
9. **Nocions de mostres no aleatòries.**

Resum de continguts

En les sis unitats temàtiques que conformen el curs, l'estudiant aprendrà nocions de teoria del mostreig (incloent-hi les seves fases i etapes, les seves fonts d'error i els tipus d'error), coneixerà com fer inferències amb diversos tipus de mostreig (incloent-hi l'estimació de la mitjana, del total, d'una proporció), sabrà com fer el càlcul de les mides mostral, dissenyar una enquesta i analitzar-ne els resultats, prestant atenció al tipus de preguntes i enquestes, al treball de camp, a l'efecte de l'entrevistador, a la codificació i la tabulació de les dades. Es prestarà una atenció especial a les qüestions de comunicació i l'elaboració d'informes. Coneixerà com poden afectar altres fonts d'error no mostral i com es poden mitigar, i descobrirà altres maneres d'incorporar la incertesa a partir de (potser) mostres no aleatòries i de millorar la qualitat de les seves inferències en subconjunts de la població aprofitant les estructures de dependència (*borrowing strength from the neighbors*).

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00

Total hores	60,00
--------------------	--------------

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	15,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	25,00
Estudi i treball autònom	25,00
Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00
Resolució de casos pràctics	10,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent serà variada i utilitzarà diferents enfocaments:

- Sessions expositives per part del professor a para cadascun dels temes del programa. Aquestes sessions es basaran l'estudi de casos a partir de l'anàlisi dels quals s'explicaran els conceptes, interdependències analítiques i dades empíriques claus que les/els estudiants han d'aprendre a treballar.
- Sessions de discussió i anàlisi grupal a partir de materials diversos que tenen com a objectiu suscitar nous interrogants sobre els continguts del programa de l'assignatura i aprofundir en la comprensió dels continguts de la matèria.
- Realització d'un treball en equip per a la realització d'una recerca per enquesta. Les directrius específiques per a la realització del treball s'especificaran pel professor en classe d'acord amb les inquietuds i interessos de les/els estudiants i explicaran amb detall en classe. Aquest treball serà objecte d'orientació, seguiment i supervisió per part de professor.
- Possible assistència i participació activa en les conferències que s'organitzen com a activitats complementàries o relacionades amb la matèria al llarg del quadrimestre.

AVALUACIÓ

- El 90% de la nota correspondrà a l'avaluació contínua de les activitats teoricopràctiques: resolució d'exercicis i problemes, estudis de cas, elaboració de panells-pòster, assajos i articles, presentacions orals, informes, projectes, treball de camp i instruments de registre, pràctiques de laboratori ...
- El 10% a l'assistència regular i la participació activa dels i les estudiants tant a les sessions presencials a l'aula, com en les tutories, i en les activitats complementàries.

Els criteris i processos concrets que s'utilitzaran per a l'avaluació, així com la seva concreció numèrica, estaran en funció del nombre d'estudiants finalment matriculats i es publicitaran en la guia docent detallada que l'estudiant / a podrà trobar a l'aula virtual del curs

BIBLIOGRAFIA

- Cea D'Ancona, María Angeles (2004): Métodos de encuesta. Teoría y práctica, errores y mejora: Estrategias y técnicas de investigación Social, Madrid: Síntesis.
- Díaz de Rada, Vidal (2001): Tipos de encuestas y diseños de investigación, Pamplona: Universidad Pública de Navarra.
- Rodríguez Osuna, Jacinto (1991): Métodos de Muestreo. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, colección Cuadernos Metodológicos, número 1.
- Rodríguez Osuna, Jacinto (1993): Métodos de Muestreo. Casos prácticos, Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, colección Cuadernos Metodológicos, número 6.
- Centro de Investigaciones Sociológicas, <http://www.cis.es>
- Alvira, F. (2011): La encuesta. Una perspectiva general metodológica, Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, colección Cuadernos Metodológicos, número 35
- Azofra, M.J. (1999): Cuestionarios, Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, colección Cuadernos Metodológicos, número 26.
- Bosch, J.L. y Torrente, D. (1993): Encuestas telefónicas y por correo, Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, colección Cuadernos Metodológicos, número 9.

- Bouso Freijo, Jesús (2013) El paquete estadístico R. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, colección Cuadernos Metodológicos, número 48.
- Díaz de Rada, V. (2000): Problemas originados por la no respuesta en investigación social: Definición, control y tratamiento, Pamplona: Universidad Pública de Navarra.
- Díaz de Rada, Vidal (2005): Manual del trabajo de campo en la encuesta, Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, colección Cuadernos Metodológicos, número 36.
- ESOMAR (European Society for Opinion and Marketing Research Association) (1995): Técnicas de encuesta por muestreo, Barcelona: Asociacion Espanola de Estudios de Mercado, Marketing y Opinion (AEDEMO).
- Manzano Arrondo, V.; Rojas, A.J. y Fernández, J.S. (1996): Manual para encuestadores, Madrid: Alianza.
- Lynn, P. (2009): Methodology of Longitudinal Surveys, Chichester: Wiley.
- Pérez, C. (2009): Técnicas de Muestreo Estadístico, Madrid: Garceta.
- Pulido, A. (1987): Estadística y técnicas de investigación social, Madrid: Pirámide.

- Riva, C., Torcal, M. y Morales, L. (2010): ¿Estrategias para aumentar la tasa de respuesta y los resultados de la Encuesta Social Europea en España?, *Revista Internacional de Sociología*, 68: 603-635.
- Wert, J.I. (1996): *Carta abierta a un incrédulo sobre las encuestas y su muy disputado crédito*, Madrid: Península.